

## 4- تبدیل موقوفه منفعتی به انتفاعی و بالعکس

### ۴- تبدیل موقوفه منفعتی به انتفاعی و بالعکس

#### تبدیل وقف انتفاع به منفعت

۵۱۴. اولاً: قسمتی از مدرسه علمیه که وقف بوده تخریب گردیده و جهت احداث ساختمان تجاری واگذار گردید که قسمت اعظمی از آن بعللی به وقف برگشته و بخش کمتری در ملکیت اشخاص باقی مانده آن قسمت که به وقف برگشته به وسیله متولیان و یا اداره اوقاف اجاره بندی و اکنون هم در تصرف مستأجرین متصرف قرار دارد.

سؤال: آن قسمت که به وقف برگشته که در اجاره متصرفین فعلی می باشد را می شود تجدید اجاره نمود و متصرفین همانند گذشته استیفای منافع نمایند یا باید خلع ید نمود و مغازه ها را تخریب و عرصه آن را ضمیمه مدرسه مذکور نمود؟  
ثانیاً: آیا می توان مدرسه علمیه را به صورت مدرسه دولتی درآورد یا اینکه باید رفع تصرف شده و به صورت مدرسه علمیه آنچنان که وقفنامه اشاره دارد درآید؟

جواب: اولاً: مدرسه موقوفه و عرصه آن که وقف انتفاع بوده و هست تبدیل آن به وقف منفعت به صورت مغازه و غیره شرعاً جایز نیست، بلکه باید آن را به حالت سابق برگرداند و ابقاء مساحت‌های تصرف شده به صورت مغازه و غیره و دریافت اجاره بهاء از متصرفین صورت شرعی ندارد و شرعاً جایز نیست.

ثانیاً: تغییر مدرسه علوم دینی و تبدیل آن به مدرسه علوم جدید و اجاره دادن برای این کار جایز نیست، باید از مدرسه موقوفه در خصوص همان جهت وقف استفاده شود.

#### تبدیل کاروان سرا به حسینیّه

۵۱۵. ساختمان کاروانسرای که برای استراحت کاروان ها اجاره داده می شود، وقف است و تولیت آن با امام راتب فعلی مسجدی است که در مقابل آن مکان قرار دارد و به علت اینکه مسئله بطور دقیق نزد مراجع بیان نشده، ساختمان کاروانسرا خراب شده و بجای آن حسینیّه ای ساخته شده است، آیا منافع این مکان به همان صورت قبل از تغییر باقی می ماند؟

جواب: تبدیل کاروانسرای که وقف منفعت است به حسینیّه که وقف انتفاع است، جایز نیست، بلکه ساختمان کاروانسرا باید به همان صورت قبلی خود برگشت داده شود تا به کاروان ها و مسافران اجاره داده شود و در آمد اجاره آن در همان جهتی که واقف تعیین کرده به مصرف برسد، ولی اگر متولّی شرعی تشخیص دهد که مصلحت کوتاه مدّت و دراز مدّت وقف اقتضا می کند که آن مکان به همین صورت فعلی برای برپایی شعائر دینی اجاره داده شود و اجاره آن در جهت وقف به مصرف برسد، جایز است این کار را انجام دهد.